

- A Gyilaszi „ügy” és a jugoszláv valóság. (2—3. oldal.)
- Tökeletesséjük a gépeket és felszereléseket. (2. oldal.)
- Maradéktalanul teljesítsük a begyűjtési tervet. (3. oldal.)
- „Béke-sarok” a nagyszerződés kulturothtonban (3. oldal.)
- A szovjet kormány tervezete a német békeszerződésről. (4. oldal.)
- A négy hatalom külügyminiszterei értekezletének keddi ülése. (4. oldal.)
- Az amerikai vámpolitika veszélyei. (4. oldal.)

Kulturothtonaink a tavaszi mezőgazdasági kampány sikeréért

A dolgozók életszinvének emeléséért vívott küzdelemből a dolgozó parasztság is derekasan kiveszi részét. A téli hónapokat észszerűen kihasználja, hogy a tavaszi mezőgazdasági kampányra kellően felkészülve, megteremtse az ezévi gazdag termés feltételeit. Az előtűnik álló gazdasági feladatok megkövetelik, hogy a dolgozó parasztságot nagy tömegi egész erejük latbavetésével készüljenek fel a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra. Eppen ezért szükséges, hogy mindazok a szervek és intézmények, amelyek dolgozó parasztságunk nevelését, felvilágosítását végzik, a téli hónapokban fokozottabban tevékenykedjenek.

Falusi kulturothtonaink, a kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások vörös sarkai, a gép- és traktorállományok és állami gazdaságok klubjai arra törekcszenek, hogy a nevelés, a politikai és szakmai oktatás változatos és bevált módszereit eredményesen alkalmazzák. Kibartó, rendszeres nevelő, oktató tevékenységükkel növelik a mezőgazdasági dolgozók politikai öntudatát és bővítik szakmai tudását, hogy nagyobb lelkesedéssel induljanak harcba az ezévi gazdagabb termésért.

Falvaink kultúregységei ezen a téren már értek el eredményeket. A mezőgazdasági termelést kapcsolatos tudnivalók elsajátítását szolgáló agrotechnikai, illetve zootechnikai körök jól működnek Kovácszinon, Fazekasvársádon, Szekudvaron, Kisszintyén, Seprősen, Szapárligetén és más községekben. A körösrájoni neptanács kulturothtonja fokozott figyelemmel kíséri a kulturothtonok keretében létesült tanulmányi körök működését, ellenőrzí és segíti azokat. Rendszeres munka folyik a pécskai kulturothtonban is. A dolgozó parasztságot a kiüggesszett jegyzékből megismerhetik a tanulmányi kör előadásainak tervét. A kör felelőse lelkiismeretesen foglalkozik a beíratkozott dolgozó parasztsággal. Különösen hasznosak azok az előadások, amelyek a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra készítik elő a közösg dolgozó parasztságot.

Hasonlóképpen jól működik a perjamosi kollektív gazdaságban alakult 70 tagú agrotechnikai tanfolyam, amelyen a kollektivisták megismerik a fejlett mezőgazdasági módszereket.

A haladó agro- és zootechnikai módszerek elsajátításáért sokat tehetnek a községi és falusi könyvtárak és a keretükben működő olvasóköri. Borosjenőn a rajoni könyvtár 16 olvasókört szervezett, amelyeknek vezetői rendszeresen megbeszélnek a kör tagjaival az olvasottakat. Az igrisi könyvtár eredményes munkájáról tanuskodik az a tény, hogy közel 120 állandó olvasója van. A soborsóni kulturothton könyvtárosa sikerrel alkalmaz sokféle népszerűsítő módszert. Könyvtárlátásokat rendez az újonnan érkező könyvekkel, egyéni felvilágosító munkával hívja fel az olvasók figyelmét az újdonságokra és az időszerű mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó broszúrákra. Két mozgókönyvtár keresi fel a környező falvakat a fontosabb művekkel. A könyvtár keretében négy olvasókört járul hozzá ahhoz, hogy a dolgozó parasztságot az olvasottakat alapsabban megérthessék.

Vannak községek, ahol a kulturothton működő csoportjai olyan műsorra készülnek, amely lendületes munkára mozgósítja a tavaszi kampányban a dolgozó parasztságot. Így a nagyszentmiklósrájoni Pesac község énekkara nemcsak a III. országos versenyre készül, hanem olyan énekeket is tanul, amelyek a tavaszi vetés elvégzésére buzdítják a község lakóit.

Számos kulturothtonban azonban elhanyagolták, nem szervezték meg a téli hónapokban a kulturális tevékenységet. A lipparajoni Birchisen, Kápolnáson, a gurahononrajoni Borossebesen, Halmágyon és más községekben, mind a mai napig nem szervezték agrotechnikai tanulmányi kört. A nagyszentmiklósrájoni Gelu község kollektív gazdaságában az agrotechnikai előadásokat rendszeretlenül tartják a vezetőtanács és a vörös sarok felelősenek nemtörődömsége miatt.

Sandra községben (Nagyszentmiklósrájoni) a kulturothton könyvtárát zárva tartják. Könyvállományát nagyon régen frissítették fel és így alig akad olvasója. A gelui és varjasi kulturothtonok könyvtárainak munkáját szintén a tömegkapcsolat hiánya jellemzi. Az említett községekben a működő csoportok rendszeretlenül készülnek a III. országos versenyre és ugyanakkor figyelem kívül hagylák, hogy műsorukkal a tavaszi kampányt is támogatassák.

Tartományunk kulturothtonainak nagyobb lendülettel kell előkészíteniük a tavaszi me-

zőgazdasági munkálatokra a községek dolgozó parasztságot. Tevékenységük központi kérdését a falvak népének politikai és szakmai nevelése képezzé. A rendszeres munka megköveteli, hogy a kulturothtonok vezetői se jó átgondolt munkatervet készítsen. A konkrétan összeállított munkatervben első helyen kell szerepelnie a párt és kormány legutóbbi határozatai népszerűsítésének előadások keretében, olvasóköri körökben, valamint a mezőgazdasági szakemberekkel és kollektivistákkal szervezett találkozókon. Rendszeresen kell tenni a fontosabb mezőgazdasági kérdéseket tárgyaló előadások megtartását. Hasonlóképpen igen fontos, hogy a kulturothtonok keretében megalakuljanak, illetve rendszeres munkát végezzenek az agro- és zootechnikai tanulmányi körök. Az előadásoknak és tanulmányi köröknek célja, hogy a dolgozó parasztságot megismerjék a fejlett agrotechnikai módszereket, elsajátítsák az agrominimum szabályait és sikerrel alkalmazzák azokat a tavaszi mezőgazdasági munkálatokban.

A fejlett agrotechnikai módszerek elsajátítása mellett a kulturothtonok vezetői se felejtik el arra kell törekedniük, hogy a dolgozó parasztságot mindinkább megismerjék a közösg és gépi erővel végzett mezőgazdasági munkálatok felsőbbrendűségét, mint többben lépjenek be a mezőgazdasági társulásokba és kollektív gazdaságokba.

A kulturothtonok, vörös sarkok és az állami gazdaságok, valamint GTÁ-k klubjaiknak munkatervében feltétlenül szerepelnie kell a közösg rádióhallgatásnak is. A „falusi órája” adásból a dolgozó parasztságot megismerik, milyen ütemben folynak országunkban a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra való előkészületek és ugyanakkor megtárgyalják a saját munkájukkal kapcsolatos kérdéseket.

A falusi kultúregységek könyvtárai is nagy feladatot hárulnak a téli hónapokban. A könyvtárosok gondoskodjanak olyan könyvekről és broszúrákról, amelyek a legidőszerűbb és legfontosabb mezőgazdasági kérdésekkel, agrotechnikai módszerekkel foglalkoznak. A kultúregységek vezetőinek és könyvtárosának kötelessége, hogy olvasókörieket szervezzen, amelyeknek keretében a felolvasás után röviden megbeszélnek a dolgozó parasztságot leginkább foglalkoztató kérdéseket.

Nagy segítséget nyújt a dolgozó parasztságot mozgósításában a működő csoportok munkája. A kulturothtonok vezetői se felejtik el arra kell törekedniük, hogy a működő csoportok műsora kapcsolatban álljon a mezőgazdasági munkálatokkal, s a tavaszi feladatok sikeres teljesítésére mozgósítsa a dolgozó parasztságot.

A községi neptanácsok kiserjék figyelemmel a falusi kultúregységek munkáját, ismerjék meg munkatervüket és vizsgálják meg, hogyan sikerült valótárváltaniok a munkatervben foglaltakat. A neptanácsok biztosítsák a kulturothtonok működéséhez szükséges anyagi feltételeket. A rajoni neptanácsok kulturothtonja pedig kiserje figyelemmel a hatáskörébe tartozó kulturothtonok tevékenységét, aktivistái pedig nyújtsanak konkrét segítséget a munkaterv elkészítésében és a kulturothtonok munkáját gátló különböző nehézségek elhárításában.

A községi pártlelapszervezetek ne becsúlják le a kulturothtonok munkájának jelentőségét. Legyenek tudatában annak, hogy a jól megszervezett és élénk kulturális eredményesen támogatja a dolgozó parasztságot az előtűnik álló feladatok megoldásában. Ellenőrzik a kulturothtonok vezetőinek munkáját, hogy a kulturothtonok, különösen a politikai és szakmai nevelőmunkában, legyenek aktívak. Irányítsák a tömegszervezeteket, főként az IMSz alapszervezeteket, hogy ténylegesen segítsék a kulturothtonok vezetőit a működő csoportok szervezésében és újrászervezésében, hogy mozgósítsák a dolgozó parasztságot az előadásokra és más kulturmegnyilvánulásokra.

A rajoni pártbizottságok aktivistái, terepmunkájuk során, fokozott figyelemmel ellenőrzik a kulturothtonokat. A rajoni pártbizottságok elemezzék gyakrabban és alaposabban a rajonban folyó kultúrelélet és komkrit, gyakorlati intézkedésekkel igyekezzenek a hiányosságok felszámolását elősegíteni.

Kulturaktivisták, a párt- és tömegszervezetek aktivistái! Küzdjétek lendülettel a falusi kulturmunka eszmei tartalmának gazdagításáért, törekedjétek arra, hogy a kulturothtonok tevékenysége eredményesen járuljon hozzá a tavaszi mezőgazdasági kampány atapos előkészítéséhez, s a működő csoportok új, gazdag, jólbehangzott műsorral jelentkezzenek a házaim felzabadtatásának 10. évfordulóját köszöntő országos versenyre.

Az évi terv teljesítéséért Jóminőségű szerszámokat készítenek

A „Vörös Lobogó” gyár szerszámkészítő műhelye fontos üzemosztály. A műhely dolgozói arra törekcsenek, hogy a többi üzemosztályok szerszámükségeit azonnal kielégítsék és elősegítsék tervfeladataik időre történő elvégzését. A műhelyben számos új gép működik, amelyek egy része hazánkban, másik része pedig a Szovjetunióban készült. E gépeken idősebbek s ifjummunkások új szerszámokat készítenek. Azelőtt ezeket a szerszámokat külföldről drágán vásárolták.

Ma a Szovjetunió segítségével mi állítjuk elő szerszámunkat és ezek mennyivel jobbak — mondja Matusik Sándor elvtárs, a műhely vezetője, s rámutat egy acélrudra, amelyet a Szovjetunióból kaptak.

— Ebből az acélból a műhely dolgozói

csigafurót és menelfurókat készítenek. Jóminőségű munkájával különösképpen kitűnik Weiszberger Béla sztahanovista esztergályos, aki a csigafuró és menelfurók készítésénél a Bikov—Bortkevics szovjet munkamódszert alkalmazza. Ezáltal naponta 78 százalékkal termel normán felül. A kovácsműhely részére készülő prösszszerszámok, matricák készítésénél Sábau Pascau, Martin Dumitru és Rațiu Iosif sztahanovisták 180 százalékkal teljesítik napi normájukat. Teljesen selejtmintesen dolgoznak, a régi szerszámokat is átalakítják.

Az IMSz tagok közül Schmidt Sándor és Szecsanški Bogdan értek el szép eredményeket. Gépeik felett „Egy IMSz tag se maradjon ki a szocialista versenyből!” szövegű jelmondat függ.

Az Auto-Universal szövetkezetben mezőgazdasági gépeket is javítanak

A belső erőtartalek felárásával az Auto-Universal szövetkezet munkaközössége teljes egészében felhasználja a hulladékok anyagokat. Ezáltal sikerült a hulladékok feldolgozása segítségével, hogy januárban 16.950 lej értékű anyagmegtakarítást értek el. A szerszámok készítésénél hulladékok anyagból: csavarhúzó, furó, kiskalapácsot és egyéb fontos szerszámokat készítenek. Ezenkívül a hulladékokat javításokhoz is felhasználják. A kocsikerekhez szükséges rávas hulladékból patkókat gyártanak sorozatban. A munkálatoknál lehullott anyagokból: szekeret, négykerékű kis piaci kocsikat, paradicsompaszírozóvázat készítenek.

A munka megjavításáért és megkönnyítéséért gépesítették a kocsikülű készítését. Eddig ezt kézi munkával végezték el, de ma már egy különleges gépen gyártják. A kalapácsok nyelét ezelőtt esztergápadon gyártották és az sok időt vett igény-

be. Ezt a munkát ma már marógépen végzik el. Ezáltal egy munkadarabnál négy percről egy és fél percre csökkentették az időt, ami által sikerült a munka termelékenységét emelni.

A holtidő kiküszöböléséért Kovács József, Andalfi Krištof osztályfelelős és Manițiu Iosif elnök segítségével sikerült három lyukasító gépet megjavítani. Ez tette lehetővé a holtidő kiküszöbölését a kovácsműhelyben.

A lakatosműhelyben izembehelyeztek még egy esztergápadot. Ez hozzájárult, hogy kellő időben elvégezzék a szükséges javításokat is.

Az Auto-Universal szövetkezet munkaközössége hozzájárul a mezőgazdasági kampány sikerének biztosításához is azzal, hogy idejében megjavítja az automotorokat, egyes eszekben a traktormotorokat is és a mezőgazdasági szerszámokat, mint például: ekéket, kocsikat, kaszákat, stb.

Értékes észszerűsítés a „Decorativa” fényképező részlegén

A „Decorativa” fényképező részlegének 3. számú műhelyében Zimmermann Adolf fényképezőgépen végzett észszerűsítést olymódon, hogy átalakította a gép egyik belső alkatrészét. Ezáltal sikerült elérnie, hogy 36 felvételt helyett ugyanazzal a filmtekercsel 72 felvételt készítsenek a személyazonossági igazolványokhoz szükséges fényképeknek.

A szövetkezet rajzoló (grafikai) részlegében Haubenreich Mihály ócska vasakból és régi gépalkatrészekből egy körfűrészről állított össze a betűk vágásához. Ezelőtt ezt a munkafázist kézzel végezték el és sok időt igényelt. Így sikerült emelni a munka termelékenységét és megkönnyíteni a munka folyamatát.

A szövetkezet dolgozói állandóan szocialista versenyben vannak. Ez újabb és fokozottabb lendületet jelent munkájukban. A 2. számú fényképező műhelyben kimagasló eredményeket ér el Heifermann Frigyes, Gólint Katalin és Jude Stefan átlag 1,37 százalékkal haladták túl érték-normájukat.

A grafikai osztályon Orvos László különösen jó munkát végez. Ezt bizonyítja az is, hogy érték-normáját átlag 2,29 százalékkal túlhaladja. Zöldi Gyula címfestő fáradhatatlanul dolgozik, s arra törekszik, hogy a norma teljesítése mellett minél jobbminőségű munkát végezzon. Átlagos időnormáját 2,29 százalékkal szárnyalja túl.

Kiállítás a „Teba” gyár kulturházában

A román—szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös egyetnyújtási egyezmény 6. évfordulója alkalmából, a „Teba” gyár munkaközössége kiállítást rendezett a gyár kulturházában egyik termében.

A kiállítás helyiségét gyönyörűen feldíszítették, gondosan és széleskörűen helyezték el a szovjet módszerek alkalmazásának tükröképet: a szebbnél-szebb téli és nyári anyagokat, ingeket, gyermekholmikat.

A terem egyik részében a zászlók és jel-szavak között vörös anyaggal bevont emelvényen helyezték el Lenin és Sztálin, G. M. Malenkov és Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs arcképeit. A bejárat mellett levő falon három tiszteletábrá látható. Az egyikben a gyár legszorgalmasabb, legértékesebb munkásainak arcképeit helyezték el. Itt látjuk többek között Cotoc Barbara ifjummunkás, a gombolyító osztály sztahanovistájának arcképet, Parvanov Oiga sztahanovista szövönő fényképet és Geck Maria sztahanovista mosolygó arcát. A másik táblán az ujtók és észszerűsítő képei sorakoznak. A képek között Horai János és Schreiber Péter lakatosokra ismerünk, akik munkapadjuk mellett szorgalmasan dolgoznak. Szajer Terézia, a csévéző osztály mestere is az ujtók között látható.

Az ujtók mellett levő tiszteletábrán IMSz, minőség és békebrigádok tagjainak fényképeit helyezték el.

A terem másik oldalán a dolgozók készítményei arról a szereletről és szorgalomról beszélnek, amellyel azokat a készáru osztály, a szövőde és a festőde munkásai készítették. Megkapó az új mintájú és kitűnő minőségű szibír, világos alapon rózsás kreppkötéses Valéria, a kartonanyagok legeszebbje, Barchet is van a kiállításon nagy választékban, sőt és világos árnyalatban új minták láthatók. Vivi kockás inganyag, majd a hulladékfeldolgozó osztály készítményei kötik le a látogatók figyelmét. Hulladékokból gyermekruhát, ingeket, nadrágokat, kötényeket, játszórúhákat szabtak és varrtak a gondos munkászekek. A konfekció osztály tagjainak kitűnő minőségű, jószabású férfing készítményei is nagy választékban láthatók a kiállítás állványain.

A szebbnél-szebb mintájú és jóminőségű anyagok azt bizonyítják, hogy napról-napra bővül a választék, eltűnik a selejt. A „Teba” gyár dolgozói e szép eredményeket a szovjet sztahanovisták, technikusok és mesterek hatékony munkamódszereinek alkalmazásával érték el.

Szovjet sztahanovista gyorsmarási módszerek

Az SZKT könyvkiadja

A „Szovjet sztahanovista gyorsmarási módszerek” című munka három szovjet sztahanovista gyorsmarási módszer részletes ismertetését tartalmazza. Ezeket a módszereket országunkban is egyre több üzemben alkalmazzák.

A könyvben számos adatot és gyakorlati utasítást találunk Dmitrij Makejev gyorsmarási módszerével kapcsolatban. A könyv megtanítja, hogyan válasszuk meg a forgácsolási módszert a feldolgozásra kerülő anyagnak megfelelően, valamint arra, hogy hogyan dolgozzunk több gépen egyszerre.

A következő fejezet J. F. Szavics módszerével foglalkozik, amely új segédeszközök alkalmazásával csökkenti a gyorsmarással kapcsolatos kisegítő műveletekre fordított időt.

Az utolsó fejezet Alekszej Guszev forgácsolási gyorsmarási módszerét ismerteti.

A könyvben megtaláljuk a gyorsmarási módszerek alapelveit, valamint a különböző gépeknél alkalmazandó technológiai eljárások tömör ismertetését. A könyv kiemeli a szovjet sztahanovisták és saját sztahanovistáink munkasikerét, amelyeket a közölt munkamódszerek alkalmazásával érték el.

Marósaik állandó törekvése, hogy szakmai hűségükkel tökéletesítsék. E tekintetben nélkülözhetetlen számukra az élenjáró szovjet módszerek ismerete. Ezeknek elsajátításával és helyes alkalmazásával fokozhatják munkájuk termelékenységét, csökkenthetik a termékek önköltségét és nagyobb jövődelemre tehetnek szert.

A marógépeken dolgozó munkásokon kívül a könyv tanulmányozása a vállalatvezetőségek és a tömegszervezetek aktivistái számára is fontos, akiknek gondoskodniuk kell a megfelelő műszaki-szervezési feltételek megteremtéséről, hogy üzemeinkben eredményesen alkalmazzassuk ezeket a nagytermelékenységi szovjet sztahanovista munkamódszereket.

A lippai műkedvelő csoportok kisenői vendégszereplése

A lippai kultúrház énekkara, tánc- és színjátszó csoportja alapos előkészületek után nemrég gazdag műsorral állt elő a kisenői dolgozók elé.

Az első műsorszám egy román népdal volt, amelyet az énekkar Kekner Péter karnagy vezényletével adott elő. Egyaránt nagy tetszésnek örvendtek a bemutatott magyar népi tánc, az énekkari, valamint a duett és a szóló énekszámok.

Az előadás után a műkedvelő csoportok tagjai elvtársias légkörben, vidám hangulatban töltötték el az estét a megjelent kisenői dolgozókcal együtt.

Tirpács Mihály,
levelező.

Tökéletesítsük a gépeket és felszereléseket

A termelési eredmények fokozása nagymértékben a gépek jó karbantartásától függ. Különös gondot kell fordítani ugyanakkor a meglévő gépek tökéletesítésére.

Számos, főleg a már régen használatban lévő gép zavart okoz a termelésben, mert egyrészt alkatrészei már erősen megkopottak, vagy a gép szerkezete, összeállítása nem felel meg a követelményeknek.

Gyakran fordult elő ez az eset az „Otelul” fémpipari termelőszövetkezet huzózár (zipzár) műhelyében. A gépek ugyanis régiek és erősen megkopott szerkezetűek. Ezért siirun állt be fennakadás a munkában. A műhely dolgozói 1952-ben például havonta 2–3 napot álltak munka nélkül az úgynevezett daráló-gép megrongálódása miatt, vagy pedig a huzózárszem-vágógép stanonjának megkopása miatt. A szemvágó gép nem rendelkezett tartalék stanonival és a munkások kénytelenek voltak várni, amíg az új stanon elkészül.

Ezt az akadályt már régen le lehetett volna küzdeni, ha a műhely mesterei nemcsak a gépek javítását végezték volna el, hanem ha tökéletesítésükre is törekedtek volna. Ugyanakkor az is akadályozta a termelést, hogy a huzózár fémanyaga nem mindig volt egyforma vastagságú és ezért a gépeket időközönként át kellett állítani a megfelelő méretre.

Többen is foglalkoztak szövetkezetünkben a kérdések megoldásával, de az elvtársak sem voltak eléggé következetesek és ezért közel két éven keresztül megoldatlan maradt a huzózár daráló- és szemvágó gépek problémája.

Végül Basa Cornel elvtárs észszerűsítése tette lehetővé a huzózár-műhely folyamatos termelésének megoldását. Basa elvtárs odaadó és kitartó munkával részletesen tanulmányozta a műhely gépeit s állandó kapcsolatot tartott szövetkezetünk technikai vezetőivel, akiknek segítségét kérte az észszerűsítés kivitelezéséhez. A közös munka meghozta gyümölcsét: Basa Cornel elvtárs észszerűsítése sikerült.

Mi a lényege Basa Cornel elvtárs észszerűsítésének?

Mezőgazdasági filmfesztivál

Tartományunkban is sor kerül rövid időn belül a mezőgazdasági filmfesztivál megrendezésére. Az új filmfesztivál célja, hogy hozzájáruljon a dolgozó parasztság kulturális színvonalának emeléséhez, szakmai ismereteinek bővítéséhez, s ezen keresztül a mezőgazdasági termelés növeléséhez.

A mezőgazdasági filmfesztivál elősegíti az RMP Központi Vezetősége 1953 augusztus 19–20-iki bővített plenáris ülésén hozott határozatok valóra váltását. Dolgozó parasztjaink megismerik azokat a nagyszerű eredményeket, amelyeket a Szovjetunióban és a népi demokratikus országokban a mezőgazdaság terén értek el. A fesztivál filmjeit egyaránt bemutatják a falusi és városi filmszínházak.

A fesztivál alatt a filmkaravánok 253

A szemeknek a vászonra való felszerelésében előfordult egyenlőtlenséget a régi fogaskerekeknek egy új, úgynevezett excentrikus kerékkel való helyettesítésével küszöbölke ki. Ezáltal nagymértékben megjavult a huzózárak minősége és csökkent a sejtelt. Ugyanakkor a verőkalapács méretét is megváltoztatta, aminek segítségével kiküszöbölhetjük a ferde huzózárszemek feldolgozását. Egyben az új méretű verőkalapács segítségével a különböző vastagságú anyagokat egyformán fel lehet dolgozni és nem szükséges újra beállítani a gépet, tehát megszűnik a munka.

A huzózár-műhely gépeinek tökéletesítése jó eredményekre vezetett. A műhely dolgozói azelőtt — 1953 novemberében és decemberében például — nem teljesítették terüket. Ez év januárjában pedig — miután Basa Cornel elvtárs tökéletesítette a gépeket — 33,5 százalékkal termeltek terven felül. Ugyanakkor jelentős megtakarítást eszközöltek, mert az azelőtt használhatatlannak minősített, különböző vastagságú fémanyagok nagyrészt feldolgozták a tökéletesített gépekkel.

Basa Cornel elvtárs dicséretére válik, hogy az eddigi eredményekkel nem elégedett meg. Az elmúlt napokban végezte el az első kísérleteket a huzózár önműködő méretezését biztosító új alkatrész felszerelésével. Ezáltal minden gépnél naponként körülbelül 10 méterrel több huzózárat lehet majd gyártani, mert a munkamenet gyorsabbá válik.

Világos tehát, hogy a kitartó és odaadó munka sikert biztosít. Basa Cornel elvtárs példájának arra kell ösztönöznie valamennyiünket, hogy türelemmel tanulmányozzuk szövetkezetünk termelési technológiáját és törekedjünk gépeink tökéletesítésére, mert így nagyobb mennyiségű, jobb minőségű és olcsóbb kivitelű közszükségleti cikket gyárthatunk a dolgozók számára.

Kotvány Lucsia,
az „Otelul” termelőszövetkezet
dolgozója

Mozik műsora

„DOZSA GYÖRGY” mozi: A rég álmódott ház. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: Február 12-én: Ifjú szívvel. (Új, színes Lababárfilm.) Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„HERBAK JANOS” mozi: Február 16-ig: A gögös hercegnő. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: Február 14-ig: Köszív. (Színes.) Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„UJ IDOK” mozi: Február 12-én: Aktuális román híradó. — Szovjet napi újdonságok, 63-as szám. — Könyvmagyarázat. — Pac bátorsága (színes rajzfilm). Előadások 3 órától folytatódólagosan.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Miklaka): Február 12-én: A hétfejű sárkány. Előadások: hétköznap: este 7 órákor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órákor.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): Február 12-én: Nastratin Hogeia. Előadások: hétköznap: este 7 órákor, vasárnap: 3, 5 és 7 órákor.

—O—

AZ ARADI ALLAMI SZÍNHÁZ MŰSORA: Szombaton, február 13-án este 8 órákor: Titanic Vals. Vasárnap, február 14-én délután 4 órákor: Titanic Vals és este 8 órákor: A veszett bárány.

—O—

BÁBSZÍNHÁZ: Minden vasárnap délután 4 órákor magyarul előadás: Jancsi és Juliska. (Hánsel és Gretel.)

—O—

SZOMBATON, február 13-án este 8 órákor tartják a Kulturpalota kistermében az első oktató hangversenyt „A preklasszikus zene formái” címmel. E hangversennyel nyitják meg az oktató hangversenyek sorozatát, amelyeken a hallgatók megismerhetik a zenei formák fejlődését. A hangverseny előtt Boboc Nicolae, az aradi Filharmonia igazgatója és karnagya tart magyarul jellegű előadást. Jegyek a jegyelosztó irodánál.

—O—

A BUKARESTI Könyvrégiségi Központ készpénzfizetés ellenében vásárol román, orosz, német, francia, angol, stb. nyelveken megjelent irodalmi, tudományos, technikai, művészeti, sport-műveket, szótárakat. A könyvekkel az „Orosz Könyv” könyvtárban, Köztársaság utja 86. szám alatt, naponta lehet jelentkezni. Felvilágosítással ugyanott szolgálnak.

A Gyilasz-„ügy” és a jugoszláv valóság

Belgrádban nemrég olyan események játszódtak le, amelyek Jugoszláviában és sok nyugateurópai országban egyaránt nagy port vertek fel. Ezek az említett országokban sokféleképpen magyarázott események a következők: Milovan Gyilasz, az úgynevezett „Jugoszláv Kommunista Szövetsége” központi bizottságának titkára, a szkupcsina elnöke és Jugoszlávia alelnöke cikksorozatát tett közzé a sajtóban ilyen, szánt-szándékkal elhomályosított címekekkel: „Az állalános és a sajátos”, „Szubjektív erők”, „Új eszmék”, „Szövetségi vagy párt” stb.

Gyilasz, akit eddig szinte a titolista párt „főteoretikusának” tekintettek, ezekben a cikkekben kinosan kerülte, hogy nevén nevezze a dolgokat, s a titolistákra jellemző demagogiával puffogó frázisokat hangoztatott a jugoszláviai „szocialista demokráciáról”, eközben pedig kifejezte a belgrádi kormánykörök valóságos céljait és szándékait.

Gyilasz nem mondja ki kerekén, hogy Jugoszláviában az úgynevezett „új gazdasági viszonyok” tulajdonképpen a kapitalizmus visszaállítását jelentik, de elismeri, hogy az országban „növekszik a gazdasági szabadság” („Szövetségi vagy párt” című cikk), hogy „a burzsoázia lényegében és formálisan egyenjogúságot élvez” („Mindenki számára” című cikk).

A kapitalizmus visszaállítása, amelyet a jugoszláv „teoretikusok” „új gazdasági rendszernek” neveznek, Gyilasz megállapítása szerint „most egész öröklött ideológiai és szervezeti rendszerünket és apparátusunkat kérdésessé tette”. Más szóval, Gyilasz amint panaszodik, hogy a jugoszláv politikai rendszer állítólag még nem biztosítja az országban a kapitalista viszonyok teljes szabadságát, sőt akadályozza ezek fejlődését. Gyilasz szerint az a kivétel ut, hogy még nagyobb szabadságot kell adni „az új gazdasági viszonyoknak” s mindent ki kell küszöbölni, ami gátolja az a szabadságot. E célból Gyilasz első sorban az úgynevezett „Jugoszláv Kom-

munisták Szövetségének” átszervezését javasolja.

A „szövetség” munkájáról Gyilasz sok olyan igazságot kifejez, amit eddig a belgrádi propagandisták a közvélemény előtt óvatosan eltitkoltak. „A régi Jugoszláv Kommunista Párt tulajdonképpen nem létezik — ismeri el Gyilasz — a kommunista szövetsége már nem a régi JUKP... A szövetség a tagság összetételét tekintve sem a régi JUKP, mert a szövetség összetétele a tagok társadalmi származására és öröklött meggyőződésére nézve egyaránt jelentősen szélesebb. Most a párttagok száma nemcsak, hogy nem növekszik, hanem látározottan csökken”. („Szövetség vagy párt”).

Még jellemzőbb kijelentéseket tesz Gyilasz a „Jugoszláv Kommunista Szövetségében” már régóta uralkodó mélyreható politikai válságról és bomlásról. A kommunista szövetségének szervezeti zsákutcába jutottak — írja Gyilasz — „Felülről hajszolják őket, aktivitást követelnek tőlük, de e szervezetek nem tudják, mit csinálnak... A gyűlések látogatása alól való kibujás és a gyakori és tartalmatlan gyűlések miatti tömeges panaszok az állalános jelenség”. („Szubjektív erők”). „A bizottságok panaszoknak a szervezetek téllensége miatt... Szembetűnő jelenség, hogy a politikai munka különféle formáinak válsága a legnagyobb városokban és a legfejlettebb szervezetekben a legmélyebb”. („Szövetség vagy párt”).

Nem kevésbé figyelemreméltó Gyilasz következő beismerése, amely bizonyos fokig megmagyarázza a „JUKS” egyszerű tagjai „passzivitásának” jellegét és okait. Gyilasz a „Szövetség vagy párt” című cikkben megállapítja, hogy „a párttagok egy része s ráadásul nem kis része” nem támogatja vezetőinek szovjetellenes politikáját, „a nyugatról kapott fegyverek kérdésében pedig kominformista és ideológiai konzervatizmusával hátráltatta ennek az ország szempontjából életbevágóan fontos kérdésnek az eldöntését.”

Gyilasz e beismeréseiből arra a következtetésre juthatunk, hogy a „kommunisták szövetségének” egyszerű tagjai közt nő az ellenállás az uralmon levő vezetőréteg kül- és belpolitikájával szemben, s hogy hiába tisztították meg többször is a „szövetség” sorait az élenjáró munkásoktól, ez az ellenállás a nagy munkások közöttokban különös erővel nyilvánul meg. Eppen ezért gondolnak Titoék arra, hogy ismét „átszervezzük” a „szövetséget.”

Gyilasz azt javasolja cikkeiben, hogy a „JUKS”-t nyilant és leplezetlenül közönséges burzsoa párttá alakítsák át, amely pártnak a tagjai csupán azért gyűlnek össze, „hogy megválasszák a vezetőséget és a küldötteket”. Gyilasz véleménye szerint ugyanezt kell tenni az ifjúsági szervezetekkel és a szakszervezetekkel is. Gyilasz megállapítja, hogy „már elmúlt a nagy elméleti program ideje”. („Az állalános és a sajátos”), hogy „bizonyos szubjektív erők már erősek kell felcserezni, s ezeknek az erőknek nem lehet monopóliumuk a társadalmi életben”, „a szocialista öntudatot pedig ma elsősorban a bürokratizmus elleni konkrét harcban lehet továbbfejleszteni”. („Szubjektív erők”).

A „bürokratizmus” szó többször ismétlődik Gyilasz minden cikkében. Gyilasz állandóan, minden nyelvtani formában, ezzel a szóval dobálózik, s így akaratlanul is leleplezi „a jugoszláv szocializmus” igazi jellegét.

Gyilasz kénytelen-kelletlen elismeri, hogy a mai jugoszláv valóság legtipikusabb vonásai a következők: a párt- és államapparátus elbürokratizálódása felülől lefelé, törvénytelenség, a lakosság erőszakos összetétele hivatalos gyűlésekre, a vezetőikörök erkölcsi züllése és intkái, stb. Ki ismerheti ezeket jobban Gyilasznál?

S vajjon mit javasol Gyilasz? Sikra száll az „ideológiai harc szabadságáért”, szabad utat követel az „új eszméknek”, amelyek „az emberek fejében felváltják” a megoltrokedt „rég eszméket”, vagyis a marxizmus-leninizmus eszméit. Az „új” eszméknek pedig az a lényegük, hogy „napnapság sem egy párt, vagy csoport” sőt osztály sem lehet az egész társadalom objektív szükségleteinek egyetlen kifejezője”, s „a mai idők a politikai mozgalmak tár-

sadalmi-életbeli monopóliumának meggyengítését követelik”, s hogy napirenden van a „kommunisták szövetsége szétbomlása” és a „demokráciáért való harcnak” a kérdése.

Ha egyszerű emberi nyelvre fordítjuk le Gyilasz e nyakatekert „elméleti” kinyilatkoztatásait, akkor az általa felvetett „új eszmék” lényegét a következőképp foglalhatjuk össze: itt az idő, hogy nyilant levonjuk a következtetéseket abból a tényből, hogy Jugoszlávia urai feltámasztották a kapitalista rendszert, decentralizálták az ipart, megszüntették a parasztok termelőszövetkezeit, visszaadták a földet a kulákoknak és a földesuraknak, s hogy az országban egyre növekszik a külföldi tőke befolyása. Itt az idő, hogy Jugoszlávia a nyugateurópai országok mintájára áttérjen a többpárt-rendszerre, s a titolisták nyilant törvényesítsék Jugoszláviának az imperialista burzsoázia táborához való átlállását.

Ez Gyilasz cikkeinek lényege

E cikkek megjelenése nagy zavart keltett Jugoszlávia kormányköreiben. Amde nem azért, mert Gyilasz olyasmit mondott, ami ellenkezik e körök igazi nézeteivel, hiszen az ő politikájuk eredményeképp semmisültek meg Jugoszlávia népeinek demokratikus vívmányai, s veszett el az ország nemzeti függetlensége, hanem azért, mert Gyilasz világga kiértelte azokat a terveket, amelyeket a jugoszláv vezetők a nép előtt eltitkoltak, s amelyekről csak egymásközt mertek nyilant beszélni.

Az itt a bökkenő, hogy Gyilasz cikkei, amelyek tavaly október óta a „Borba”-ban és a „Nova Miszao” című lapban jelentek meg, nagy nyugtalanságot keltettek a titolista párt egyszerű tagjaiban és azokban a jugoszláv dolgozóknak, akik ezideig még készpénznek vették a belgrádi kormánykörök demagog fecsegését „a szocializmus építéséről” és a „külön szocialista politikáról”. Mint a „JUKS” vezetői később elismerték, „a dolgozók tömegei komolyan nyugtalankodni kezdtek” e cikkek tartalma miatt. A „Borba” szerkesztőségébe özönlöttek a felháborodott hangú tiltakozó levelek: a munkások azzal vádolták Gyilaszt, hogy „Bevan befolyása alá került”, „szakadást idéz elő a „JUKS”-ben, stb.

Maradéktalesanul teljesítsük a begyűjtési tervet

Dolgozó népünk élelmiszerellátásának megjavítása elsősorban a mezőgazdasági termelés szüntelen növelésétől függ. Pártunk és kormányunk ezt a kérdést, mint legfontosabb feladatot tűzi dolgozó parasztágunk elé. A mezőgazdasági dolgozók 1953-ban lelkességgel küzdöttek a mezőgazdasági termelés növeléséért és így szép eredményeket értek el a hektáronkénti terméshozam fokozása terén.

Dolgozó parasztágunk hazafias és lendületes munkáját a bőséges termés biztosításáért nagymértékben elősegítették pártunk és kormányunk sorozatos gazdasági intézkedései, amelyekkel dolgozó parasztágunk segítségére siettek. Válogatott vetőmagot adtak a dolgozó parasztoknak, csökkentették, illetve elengedték az 1952. évi terménykvóta hátralékait. Az adófizetés terén is engedményeket tettek, valamint határozatokat léptettek életbe, mint például az állatok hizlalására kötendő szerződések megjavítása, amelyek mind dolgozó parasztágunk gazdaságainak megerősítését szolgálják.

Pártunk és kormányunk gondoskodása és segítsége folytán érezhetően megjavult a dolgozó parasztok életkörülménye és ugyanakkor a messzemenő segítség lényegesen megkönnyítette a dolgozó parasztág állam iránti kötelezettségeinek teljesítését.

Tartományiszerte falvaink dolgozó parasztjai, — az őszi betakarításával egyidejűleg — hazafias tettekkel válaszoltak pártunk és kormányunk gondoskodására és legjobban helyen idejében teljesítették a kvótabezolgáltatási tervüket, hogy ezáltal biztosíthassák a városi dolgozók téli élelmiszerellátását.

Ternova községben a dolgozó parasztág nagyrésze a helyi mezőgazdasági társulások tagjainak példáját követve s már hónapokkal ezelőtt beadta a terménykvótát. Neamț

Ilie és Chirilă Luca dolgozó parasztok például százszázalékban teljesítették az 1953. évi beszállítási kötelezettségeiket, sőt az 1954. év januári tejkvótát is beadták. Deta Alexandru dolgozó paraszt pedig már az 1954. év első negyedévi huskvótáját is beadta. Ternova községben a néptanács végrehajtó bizottsága, Focsani Gheorghe elnök vezetésével, elsőrendű feladatának tekintette a begyűjtési terv teljesítését és ezért komoly segítséget nyújtott a begyűjtő szervek munkájához. Párvu Nicolae néptanács képviselő, — aki elsőként adta be kvótáját, — példaként állt a dolgozó parasztág előtt és maga is felvilágosító munkát fejtett ki. A községben sikerült is a néptanács képviselőválasztások előtt fokozni a begyűjtés ütemét. A dolgozó parasztág nagyrésze teljesítette állam iránti kötelezettségeit, hiszen 1953-ban a kedvező időjárás bő termés eredményezett, pártunk és kormányunk sorozatos gazdasági intézkedései pedig még könnyebbé tették a dolgozó parasztág kötelezettségeinek idejében történő teljesítését. Mindezek ellenére Ternován 1954 február 6-ig a tengerit csupán 86, a hagymát 58, a szénát 70, míg a hus begyűjtési tervét csak 61 százalékban teljesítették. A község lakóinak nagyrésze az összes terménykvótát már beadta, csupán 50—60 parasztgazdaság maradt le a beszállításban. Grada Ilie és Ursus Pavel dolgozó parasztok például, noha tavaly mentesültek az 1952. évi terménykvóta beadása alól és ezzel pártunk lehetővé tette, hogy most könnyen eleget töljenek feladatuknak, mégsem teljesítették beadási kötelezettségüket. Hasonlóképpen jártak el: Neamț Ana, aki 319, Moț Toma, aki 273 kiló tengerivel, Rat Gheorghe pedig 37 kiló hussal még adósa államunknak.

Ternova község dolgozó parasztjai éppen úgy, mint más községekben a dolgozó

parasztok egyenlő állampolgárok népköztársaságunkban és mindannyian részesültek a párt- és kormányunk által kedvezményekben. Neamț Ana, Ursus Pavel, Moț Toma és mások még nem teljesítették hazafias feladataikat, noha minden lehetőségük megvolt hozzá.

Dolgozó népünk élelmiszerellátásának biztosítása megköveteli, hogy az összes parasztgazdaságok maradéktalanul és mielőbb teljesítsék a begyűjtési tervet. Ternova községben a pártalapszervezet és a néptanács végrehajtó bizottsága intézkedik, hogy még februárban számolják fel a begyűjtés terén észlelt lemaradást. A községi pártalapszervezet sürgősen javítja meg az agitációs munkát. Vonják be az agitációs munkába az öntudatos dolgozó parasztokat is és kecskék fel mindazokat, akik még adósa népünk államának. Magyarázzák meg a dolgozó parasztoknak, hogy a terménykvóta beadásával hazájukat erősítik és a békéért harcolnak. A termény- és huskvóta beadásával az iskolákban és a néphadsereg kötelékében levő gyermekeik, valamint szocialista iparunk dolgozóinak élelmiszerellátását biztosítják. Dolgozó parasztágunknak éreznie kell, hogy mindazt, amit államunknak ad, iskolák, kultúrthozok, falvak villamosítása, mezőgazdasági gépek, iparcikkek és más javak formájában visszakapja. Mindezek a dolgozó parasztág életét teszik szebbé, bőségesebbé.

Ma, amikor országszerte dolgozó parasztágunk már a tavaszi vetési kampány sikeres elvégzésére készül, hogy minél gazdagabb termést takarítson be, Ternován is oda kell hatni, hogy azok a dolgozó parasztok, akik még nem teljesítették beszállítási kötelezettségeiket, ha késve is, ennek most már sürgősen tegyenek eleget.

Gáspár József.

Megjegyzések

Az autbuszkozlekedés irányítóinak figyelmébe

Az autbuszkozlekedés helytelen megszervezése miatt dolgozóink többször kénytelenek hosszabb utakon át gyalog közlekedni. Még a Mosóczi-telepre olykor három autbusz is jár, addig Mikelakára csak egy és az is váltakozó menetrenddel, gyakori késéssel. Ez okozta, hogy az elmúlt hét folyamán az „Otelul” dolgozó háromszor is elkéstek a munkából. Például február 3-án háromnegyed nyolc órakor, miután az autbusz a munkások egy részével már elment, a lemaradtak közül többen még jó ideig várakoztak. Végre jött egy másik autbusz, de vezetője, miután már egyesek felszálltak, kijelentette, hogy nem megy Mikelakára, hanem az Oborra. A munkások minden tiltakozása és felháborodása hiábavaló volt. Valamennyien kénytelenek voltak leszállni az első megállónál és gyalog menni Mikelakára.

Helyesebb lenne, ha az autbuszkozlekedés irányítói egy célszerűbb beszállást biztosítanának az autbuszok minden irányú közlekedésére.

Egyes fuvarosok helytelen megnyilvánulásai

Botezar Valeria kétgyermekes családjával történt az elmúlt napokban, hogy tűzfáját haza akarta szállítani. A fuvaros az elszállításért magas összeget kért. Így 84 lej volt kénytelen fizetni a fuvaros két órai munkájáért.

Végül kell velni egyes fuvarosok megengedhetetlen magatartásának.

A városi néptanácsnak intézkednie kell, hogy mielőbb megakadályozza a fuvarosok túlkapását.

Serétes János,
levelező

„Béke sarok” a nagycesanádi kulturházban

A nagycesanádi dolgozók is szívesen olvasnak újságokat, könyveket; hallgatják a rádiót s tájékozódnak a bel- és külpolitikai eseményekről. Tudják, hogy a békeharcból becsületes munkával kell kivenniük részüket. Románok, magyarok, németek, szerbek a község lakói, akik a békeharcbizottságban tevékenykednek, munkájukkal a szebb és boldogabb életért harcolnak, gyűlölet izzik bennük az újabb háborút kioldozó imperialisták ellen.

A „Stefan Plavăi” kollektív gazdaság tagjai az őszi idejében végeztek el a vetési munkálatokat, a télen néhány száz koscs trágyát hordtak a földekre. Idejekorán előkészítettek a tavaszi vetéshez szükséges magvakat, kijavították a mezőgazdasági szerszámokat. A kollektivisták politikai és

ideológiai színvonalukat emelik, tanfolyamokon vesznek részt. De mezőgazdasági ismereteket is gyarapítják azzal, hogy lelkes hallgatói az agrotechnikai előadásoknak. Ime, munkájukat erősítik a békeháború.

A múlt év őszién átszervezett békeharcbizottság ebben az esztendőben csak fokozta munkáját. „Béke-sarok” létesített. A kulturthozon egyik helyiségében nyílt meg a „Béke sarok”, amelyet szépen felszereltek. Fehér békegalamb, mellette a „Béke” szó öt nyelven és Malenkov elvtársnak, a XIX. kongresszuson elhangzott beszédéből idézeteket olvastunk. A faluján négy nyelven írott cíkek. A falakon a békeharcosok fényképei. Egy asztalon könyvek, folyóiratok, újságok.

A „Béke sarok” megnyitáson közel hat-

száz dolgozó jelent meg s ugyanaznap mintegy ezren látogattak meg. A megnyitás alkalmával román, magyar, német és szerb nyelven hangzottak el beszédek. A gyűlés lelkes hangulatban folyt le s a résztvevők üdvözlő táviratot küldtek az országos békeharcbizottsághoz.

A „Béke sarok” megnyitása a pionírok által előadott kulturális műsorral zárult. Verset szavaltak, ének- és táncszámokat adtak elő, végül „Az irás beszél” című egyfelvétel színdarabot játszottak sikerrel.

A békeharcbizottság látogatási könyvet fektetett fel, amelybe az ünnepségen megjelentek melegehangú elismerő sorokat írtak a nagycesanádi békeharcbizottság újabb megvalósításáról.

Jámor József,
levelező.

Uj választékok a „Varga Katalin” szövetkezetben

A „Varga Katalin” szövetkezet vezetősége a közelmúltban javaslatot terjesztett elő, melynek értelmében új választékok előállítását ajánlotta: ugymint téli fejkendő, férfi sálak, gyermek macskoruhák, puloverek és vászon ablakredők gyártását. A dolgozók nagy örömmel fogadták a javaslatot, meg is kezdték az új választékok készítését és munkájukban máris szép eredményeket értek el: Bakos Mária, Mezei Anna és Julia elismerték.

A belső erőltatások felhasználására is különös gondot fordít a szövetkezet. Nem képezik sejtől és olyan anyag, amelyet fel ne használhatnak. Anyagmegtakarítási munkájukban normatűzszámnyalásaikban, valamint jó minőséget előállító munkájukban kitűntek: Kacsó Rozália és Muntean Ghizela elvtársnők.

A jugoszláv kormánykörök kihasználják azt a körülményt, hogy Gyilasz „uj eszméinek” tulajdonképpen eredete ismeretlen maradt. Abbieli törekvésekben, hogy továbbra is fenntartsák a „szocialista” alarcot, nagy sietve „megtagadtak minden közösséget” Gyilaszal, s lámadást indítottak ellene. E célból január 16-án a „kommunisták szövetségének” központi bizottságát rendkívüli ülésre hívták össze.

Az ülésen felszólalt jugoszláv vezetők elismerték, hogy Gyilasz arról is beszélt cikkeiben, amiről ők maguk szűk körben nem egyszer beszéltek. „Tito, Kardelj és Gyilasz nézetei közt voltaképp nincs nagy különbség — jelentette ki az ülésen Dedier. — Csúpan az a különbség, hogy Gyilasz rendszerint próbálta a jugoszláv elméleti gondolkodást”. Tito elismerte, hogy Gyilasz tanácskozott ve-e cikkeiről, s hogy Gyilasz „azt is kifejtette cikkeiben, amiről mi és sokan mások már beszéltünk, vagy gondolkodtunk”. Ezt Gyilasz is megerősítette, amikor a központi bizottság ülésén kijelentette, hogy a cikkeiben kifejtett „eszmék” kilencven százalékban Tito, Kardelj és Pjate eszméi. A jugoszláv vezetők terveik teljes lelepleződésének elkerülése végett mégis elhatározták, hogy „feláldozzák” Gyilaszt. A központi bizottság ülésének határozata kiárta Gyilaszt a központi bizottság tagjai közül, s megfosztotta a „JUKSZ”-ben betöltött valamennyi tisztségétől.

Milyen következtetéseket kell levonnunk ezekből az eseményekből?

A Gyilasz-ügy elsősorban azt bizonyítja, hogy Jugoszlávia legfelső kormányzó köréi mélyreható belső válságban szenvednek. Ez a válság összefügg az ugynevezett „kommunisták szövetségének” bomlásai folyamataival. Mindez annak közvetlen következménye, hogy nőttön a tömegek elégedetlensége a belgrádi vezetők nemzetiellenes, népiellenes politikájával szemben, mert a tömegek mindinkább ráeszmélnek, hogy a belgrádi vezetők a nemzeti katasztrófa szélére sodorták az országot.

Jugoszlávia kormánykörüi szakítottak a demokrácia és a szocializmus táborával, leigázó eszerekedés révén az amerikai, angol és nyugatmetországi ipari, pénzügyi monopóliumokhoz láncolták az országot, lehetőséget adtak ezeknek, hogy szabadon rendelkezzenek a jugoszláv gazdaság döntőfon-

tosság ágaival, s óriási nyereségeket szilpolyozzanak ki Jugoszláviából. A Jugoszlávia gazdaságába beletették dollárok ma — az amerikai sajtó beismerése szerint — minden dollárért két dollár profitot hejtának az amerikai monopóliumoknak. Ezt a jugoszláv sajtó nem tagadja. Mint a „TANJUG” hírügynökség jelentette, Jugoszlávia csupán 1954-ben huszmillió dinárt köteles fizetni a külföldi országoknak a tőlük kapott kölcsönökre.

Az imperialista monopóliumok jugoszláviai uralma elválaszthatatlanul összefügg az ország gazdaságának militarizálásával. A „Borba” már 1952 őszi közzölte, hogy a haditermelés általános volumene 1948 óta nyolcszorosra növekedett.

A háborús előkészületekre előirányzott összegek állandóan emelkednek. Ezek 1950-ben az állami költségvetés 51,7 százalékát, 1953-ban pedig már 78 százalékát emésztették föl. A legutóbbi öt év alatt Jugoszlávia több mint hárommillió dollárt költött a fegyverkezési hajszára. Ez hatszorosra azoknak a dolláradományoknak, amelyeket Jugoszlávia összesen kapott.

A mértéktelenül földuzzasztott katonai kiadások a békeparag és a mezőgazdaság hanyatlását okozzák. A mezőgazdaság már évek óta nem tud kikeményezni a súlyos válságból. Állandóan csökken a közsükegyleti cikkek termelése. Például 1952-ben a textipar csak 69 százalékig, a bőr- és cipőipar 60 százalékig, a fámegmunkálóipar 44 százalékig használta ki termelési kapacitását. Hasonló volt a helyzet 1953-ban is. A bőr- és cipőipar termelése 16 százalékkal, a textiparé 26, a fámegmunkálóiparé 27 százalékkal csökkent.

A dollár-„segély”-nek nem a jugoszláv kormánykörök, hanem a dolgozók adják meg az árát: életük egyre elviselhetetlenebbé válik. Az élelmiszerek és az iparcikkek ára emelkedik, az adók növekednek, a legutóbbi években többször emelkedtek a lakbérek, a gyógykezelési díjak, a közüzemi szolgáltatások és a közlekedés díjszáma. A „NIN” című belgrádi lap nemrég elismerte, hogy a munkások nagy többsége havonta nyolctizezer dinárral kevesebbet keres, mint amennyi a legminimálisabb szükségleteinek fedezéséhez elegendő volna.

A jugoszláv dolgozók gazdasági leigázásával párhuzamosan fokozódik politikai jog-

fosztottságuk is. Az országban önkényuralom van, ezt egyebek közt Gyilasz is kénytelen volt elismerni cikkeiben. A hazafiakat üldözik, s kegyetlen terror alkalmazzuk velük szemben. A Goli-Otokban, Szvetl Grurban és Sztara Gradiskában lévő koncentrációs táborok Jugoszlávia legjobb hazafiai kegyetlen elpusztításának színhelyeivé váltak. A szkupcsina 1953 szeptemberi ülésén nyilvánosságra került adatok szerint 1948 óta, vagyis amióta a Kommunista és Munkáspártok Irodájának „A JUKP helyzetéről” szóló közleménye megjelent, politikai okokból több, mint 111.000 embert tartóztattak le.

A Gyilasz-ügyei kapcsolatos események világosan bizonyítják, hogy zsákutcába jutott a belgrádi kormány bel- és külpolitikája, a kapitalista Nyugat felé fordulása és az a kísérlete, hogy leigázó kölcsönök és többebezottat segítségével kerülje el a gazdasági katasztrófát.

Másképp ez nem is történhetett.

A legutóbbi belgrádi események föllebentették a függönyt, megmutatták, mi történik az ugynevezett „Jugoszláv Kommunista Szövetségében” és felső vezetőkörében. Ezt az állapotot mindinkább fokozódó bomlásnak jelezhetjük. A dolognak az a lényege, hogy a Jilasz vezetők a legutóbbi években szélesre tarták a „szövetség” kapuit a nemdolgozó elemek, a kulákság, a városi burzsoázia előtt, az usztasák és a csetnikiek előtt, akik a német megszállás idején a nép ellen harcoltak. E kategória arányszáma a „JUKSZ”-ben hamarosan két és félszeresre növekedett.

A „JUKSZ” sok egyszerű tagja, aki Gyilasz szavai szerint hiú maradt a „ régi eszmékhez”, nyíltan elégedetlenségét hangoztatja a „szövetségben” uralkodó helyzettel. Most a „szövetség” vezetői a helyi szervezetekben elrendelték a Gyilasz-ügy megvitatását: így próbálják más mederbe terelni az elégedetlenséget, s visszaszerezni a tömegek bizalmát.

Közvetlenül az 1953 novemberi szkupcsina-választások előtt a „kommunisták szövetségében” tisztogatás zajlott le. A tisztogatás során rendszerint munkásokat zártak ki a pártból. Csupán Zenica, Foca és Tuzla megyékben, valamint Zágráb városában 5128 embert zártak ki a „szövetségből”, s ezek nyolcvan százaléka munkás volt. A

bukinai bányákban a munkások negyven százalékát zárták ki.

A jugoszláv vezetők szívesebben hallgatnak ezekről a dolgokról. Nemigen beszélnek azokról az objektív, törvényszerű okokról, amelyek az országot mélyreható belső válságba sodorták. Gondosan elhallgatják azt is, hogyan jutottak ki Jugoszlávia ebből a válságból.

S vajon mi Jugoszlávia népei menekésének útja? Jugoszlávia vagy továbbra is megmarad a külföldi monopóliumok igrájában, ez nemzeti függetlenségének elvesztésével, a dolgozó tömegek még nagyobb szenvedéseivel, az ország gazdasági és kulturális életének további hanyatlásával jár, vagy meg kell találnia azt a másik utat, amely megfelel nemzeti érdekeinek és valamennyi népe vágyainak.

Ez az egyetlen helyes út: Jugoszlávia nemzeti önállóságának és függetlenségének útja. A nemzeti önállóság és függetlenség pedig összeegyeztethetetlen a nyugati imperialisták diktatúrájának való alávetettségével, a szomszéd államokkal szemben folytatott agresszív politikával. Ez az út a jelenlegi katonai kötelezettségek megszüntetésének útja és az összes demokratikus országokkal folytatott békés és egyenlő együttműködés politikájához való visszatérés útja. Ez az út a népi demokratikus országok testvéri népeivel és a nagy orosz néppel való hagyományos kapcsolatok helyreállításának útja, amely hozzásegítette a balkáni népeket, hogy felszabaduljanak az öt évszázados török iga alól, hozzásegítette a délszlávokat nemzeti függetlenségük kivívásához. Jugoszlávia népei nem felejtették el, s nem is fogják soha elfelejteni azt a történelmi ténylet, hogy a szovjet nép, a Szovjet Hadsereg segítette nekik a német-fasiszta rabságból való felszabadulásban.

Ha Jugoszlávia helyreállítja testvéri kapcsolatát a béke és a demokrácia táborához tartozó népekkel, a nemzeti ujászületés, a gazdasági fölemelkedés és a kultúris virágzás ezéles útjára léphet.

Nem kétséges, hogy Jugoszlávia népi tömegei mind állhatatosabban és elszántabban küzdenek ezért az egyetlen helyes ki vezető utért.

(Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért” 1954. január 31-i számában).

A négy hatalom külügyminiszterei értekezletének keddi ülése

BERLIN. (Agerpres.)

A négy hatalom külügyminiszterei értekezletének keddi, tizennegyedik ülésén A. Eden, Nagybritannia külügyminisztere elnökölt. A külügyminiszterek folytatták a német kérdéssel és az európai biztonság megővésének feladatával kapcsolatos második napirendi pont vitáját.

Elsőnek V. M. Molotov szólt fel. A szovjet külügyminiszter a német kérdéssel foglalkozott és minden vonatkozásban összekapcsolta azt az európai biztonság problémájával. Az ugynevezett európai védelmi közösség tervezéséről beszélt, V. M. Molotov kijelentette, hogy ez a tervezet áthidalhatatlan akadályt jelent Németország egységének megteremtésében. Hangsúlyozta, hogy a német kérdés megoldása szorosan hozzáfűződik az európai biztonsághoz. V. M. Molotov kijelentette, hogy az ugynevezett európai védelmi közösség nem garantálja az európai biztonságot.

Mivel J. F. Dulles kijelentette, hogy semmi hozzátenni valója nincs az előző üléseken elmondott beszédéhez, G. Bidault szólt fel. A francia külügyminiszter újra előhozakodott régi érveivel az „európai

hadserg” védelmében. Bidault javasolta, hogy Németország pénzügyi-gazdasági kötelezettségeinek problémáját a békeszerződést kidolgozó értekezleten vitassák meg. G. Bidault visszautasította a szovjet küldöttség javaslatát azzal kapcsolatban, hogy a Németországgal kötendő békeszerződés tervezetét kidolgozásával bízzák meg a négy külügyminiszter helyetteseit.

A. Eden szólt fel ezután, aki megkísérelt méreletet készíteni az eddigi vitáról. Eden annak a véleményének adott kifejezést, hogy a nyugati küldöttségek és a szovjet küldöttség álláspontjai a német kérdésben homlokegyenest ellenkeznek egymással.

Dulles, Bidault és Eden rövid közbevetései után V. M. Molotov újra felszólt. Rámutatott, hogy az európai biztonság kérdése nemcsak azt a hat államot érinti, amelyek aláírták az „európai védelmi közösségről” szóló szerződést, hanem valamennyi európai államot. V. M. Molotov felkérte a francia, angol és amerikai kormányokat, hogy fejtsek ki véleményüket az európai biztonság megoldásának módjával kapcsolatban.

Ezután J. F. Dulles szólt fel, aki igyekezett bizonyítani, hogy az európai biztonság kérdésében alapvető ellentétek állnak fenn a nyugati kormányok álláspontja és a szovjet álláspont között.

Újra Bidault szólt fel, aki javasolta, hogy szükkörű ülésen vizsgálják meg az első napirendi pontnak azokat a kérdéseit, amelyeket eddig nem merítettek ki. Eden és Dulles csatlakoztak ehhez a javaslat-hoz.

V. M. Molotov szólt fel ezután. Kijelentette, hogy a szovjet küldöttség egyetért az első napirendi pont megvitatásának újrafelvetésével és ugyanakkor javasolta, hogy folytassák a második napirendi pont további vitáját is, amelyet szintén nem lehet kimerítettnek tekinteni.

Az ülés végén az elnöklő A. Eden bejelentette, hogy szerdán folytatják a második napirendi pont vitáját, csütörtökön pedig zárt ülésen vizsgálják meg az első napirendi pontot.

Ezzel a keddi ülés véget ért. A szovjet küldöttség javaslatának megfelelően, a második napirendi pont vitáját a szerdai ülésen folytatják, amelyen a szovjet küldöttség újabb javaslatokat tett.

Az amerikai vámpolitika veszélyei

NEWYORK. (Agerpres.) — Aznak a politikának veszélyét, amelyet az Egyesült Államok folytat szövetségeseivel szemben, azok az amerikaiak is felismerik, akik annak idején szintén ilyen politikát folytattak. Ezek között van Paul Hoffman, a Marshall-terv kidolgozója is. Ennek a tervnek katasztrofális következményeit az Egyesült Államok „szövetségesei” alaposan megértették.

Hoffman jelenleg az „Studebaker Motor” gépkocsigyár elnöke és nyilatkozatát a Reu-

ter hírtírnökség is közölte. Ebben határozottan ellenzte az Egyesült Államok kereskedelmi politikáját, hangsúlyozva, hogy az „elnyomja a szabad világban a kereskedelmet” (azaz a nyugati tömb országai-ban — a szerk. megjegyzése).

Hoffman követeli az Egyesült Államok vámpolitikájának felülvizsgálását, mert az megakadályozza a normális külkereskedelmet, majd kijelentette, hogy ez annál is inkább szükséges, mert „Amerika szövetsé-

gei csak akkor vásárolhatnak amerikai árukat, ha saját gyártmányaikat eladhatják az Egyesült Államoknak”.

Hoffman egyúttal megcáfolta az amerikai védővám párti politikusok érveit, hogy ezeket az intézkedéseket „az amerikai munkások meggyőzése” tette szükségessé, kijelentve, hogy az amerikai fogyasztónak nagyobb árat kell fizetnie a „pártfogott” amerikai ipar termékeiért, mint a külföldi, ugyanolyan, vagy még jobbminőségű áruért.

Az egységért, békéért és szabadságért harcoló német egység-bizottság elnökségének nyilatkozata

DÜSSELDORF. (Agerpres.) Az ADN je-

lenti: „Az egységért, békéért és szabadságért harcoló német egység-bizottság elnöksége a következő nyilatkozatot tette közzé: „A négy nagyhatalom külügyminiszterei Berlinben a német kérdéssel tanácskoznak anélkül, hogy ezeken a tárgyalásokon a német küldöttek is résztvehetnének. Az egész német nép számára létfontosságú, hogy a német nép álláspontját a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus

Köztársaság meghatalmazott küldöttei fejt-hessék ki.

A potsdami egyezményben a négy hatalom világosan elismerte a német népek a békeszerződés megkötéséhez való jogát, hogy Németország független, szuverén, egyenjogú államként térhessen vissza a népek családjába. A szövetségi kormány nem nyilatkozott, hogy hajlandó-e megbizottait a tárgyalásokra elküldeni. Ilmódon lemond a német nép jogáról és felelős azért, hogy Dulles amerikai külügyminisz-

ter a bonni kormány álláspontjára hivatkozva, ellenzte a németek részvételére vonatkozó indítványt. Ami az „európai védelmi közösséghez” és más szerződéshez való csatlakozást illeti, a szövetségi kormány ezzel részveszt a militarizmus és a revanszizmus újrafelvetésében.

A becsületes békeszerződéshez az ut csak egy ideiglenes össznémet kormány megalakításával vezethet, amelyet nem köteleznek sem az „európai védelmi közösség”, sem az általános szerződés feltételei.

A szovjet kormány tervezete a német békeszerződésről

hogy a békeszerződést egy össznémet kormány által képviselt Németország részvételével a következő alapon kell kidolgozni:

A NÉMET BEKESZERZŐDÉS ALAPJAI

A békeszerződés kidolgozásában részvevő államok: Nagybritannia, a Szovjetunió, az USA, Franciaország, Lengyelország, Csehszlovákia, Belgium, Hollandia és a többi állam, amely fegyveres erővel részt vett a Németország elleni háborúban.

POLITIKAI INTÉZKEDÉSEK

1. Helyreáll Németország állami egysége. Ezzel megszűnik Németország széttagolása; az egységes Németország lehetőségeit nyer arra, hogy független, demokratikus és békeszerető állammá fejlődjék.

2. A megszálló hatalmak valamennyi fegyveres erőit legkésőbb egy évvel a békeszerződés érvénybelépése után vissza kell vonni Németországból. Egyidejűleg felszámolják Németország területén az összes idegen katonai támaszpontokat.

3. Biztosítani kell a német népek a demokratikus jogokat, hogy minden, német jogi hatáskör alá eső személy, férfi, nő, nyelvre vagy vallásra való tekintet nélkül, élvezhesse az emberi jogokat és az alapvető szabadságjogokat, beleértve a szólás-, a sajtó-, a vallás-, a politikai meggyőződés és a gyűlékezés szabadságát.

4. Németországban biztosítani kell a demokratikus pártok és szervezetek szabad tevékenységét, jogot kell adni arra, hogy belső ügyeiket szabadon oldhassák meg, hogy kongresszusokat, gyűléseket tarthassanak, hogy élvezhessék a sajtó és a közlés szabadságát.

5. Nem szabad megengedni Németország területén olyan szervezetek létezését, amelyek ellentétben állnak a demokráciával és a béke fenntartásának ügyével.

6. A német hadsereg valamennyi volt katonájának, beleértve a tiszteket és a táborközpontokat, az összes volt náciakat — azok kivételével, akik az általuk elkövetett bűncselekményekért büntetésüket töltik ki —

meg kell adni a polgári szabadságjogot és valamennyi többi német állampolgárral egyenlő politikai jogot, hogy részt vehessenek a demokratikus és békeszerető Németország építésében.

7. Németország kötelezi magát, hogy nem lép koalícióba vagy katonai szövetségre azon hatalmak ellen, amelyek fegyveres erővel részt vettek a Németország elleni háborúban.

8. Németországra nem fognak rákényszeríteni semmiféle politikai vagy katonai jellegű kötelezettséget, amely a német békeszerződés aláírása és Németországnak egységes államba történő egyesítése előtt a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság kormányával megkötött szerződésekből, vagy egyezményekből folyik.

TERÜLETI KÉRDÉSEK

Németország területét a nagyhatalmak potsdami értekezletén megállapított határok szabják meg.

GAZDASÁGI INTÉZKEDÉSEK

1. Németországra nem kényszerítenek rá semmiféle korlátozást békés gazdasága fejlődésében, amelynek a német nép jóléte növekedését kell szolgálnia.

Ugyanígy Németországra nem kényszerítenek rá semmiféle korlátozást a többi országgal való kereskedelme, tengeri hajó-zása és a világpiacok forgalmába való bekapcsolódása tekintetében.

2. Németország teljesen mentesül az USA-val, Nagybritanniával, Franciaországgal és a Szovjetunióval szemben fennálló háború utáni államadósságainak fizetése alól, kivéve a kereskedelmi kötelezettségekből származó adósságokat.

KATONAI INTÉZKEDÉSEK

1. Németország felhatalmazást kap arra, hogy az ország megvédéséhez szükséges saját (szárazföldi, légi és tengerészeti) nemzeti hadsereggel rendelkezhesek.

E hadsereg arányait a belpolitikai jellegű,

A. A. Gromiko látogatása Otto Grotewohnál

BERLIN. (Agerpres.) — A TASZSZ je-

lenti: A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese február 9-én meglátogatta Otto Grotewohn, a német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökét. Ez alkalommal ismertette a négy nagyhatalom külügyminiszterének a berlini értekezleten a német kérdésben folytatott tárgyalásait. A megbeszélésen jelen voltak: Walter Ulbricht, a Német Demokratikus Köztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, dr. Lothar Boiz, az NDK külügyminisztere és V. Sz. Szemenov, a Szovjetunió nagykövete a Német Demokratikus Köztársasághoz.

Erőszakkal besorozzák az amerikaiak által elrabolt kínai hadifoglyokat

TAJPEH. (Agerpres.) — Amint ismeretes, a kuomintangisták erőszakkal besorozzák az amerikaiak által Koreából elrabolt kínai hadifoglyokat. A Reuter hírtírnökség jelentése szerint február 8-án mintegy 14.000 főnyi kínai hadifoglyot, — akiket nemrég szállításra az amerikai hajók Taivánra — arra kényszerítették, hogy letegyék „a hűségüket” a csangkaisekista banda előtt. A kínai foglyokat három napos „eszmei átnevelésnek” vetik alá, majd beosztják őket a kuomintang csapatokba.

Japán hadianyaggyárak készülnek az amerikai megrendelések teljesítésére

TOKIO. (Agerpres.) A Reuter hírtírnökség jelenti:

A Kido Cusin japán hírtírnökség jelentése szerint a „Dzajbacu” konszernhez tartozó hadianyaggyárak tulajdonosai a várható amerikai megrendelések reményében fokozzák vállalkozásuk termelőképességét. A nagy kohászati és fémfeldolgozó üzemek, mint a „Mitsubishi”, „Hobeszjiko” és „Sumitomo” remélik, hogy a japán kormány közbenjárására nagy megrendeléshez jutnak.

A japán hírtírnökség jelentése szerint a vállalatok között vannak a „Nihon Sejteu”, „Kornacu Sejszakuszi”, „Nippoj Szanomid”, „Deido” kohászati üzemek, a „Kavaszaki” repülőgépgyár, valamint a „Fudzi” gépkocsigyár is.

a határok helyi védelmével és a légvédelemmel kapcsolatos feladatoknak megfelelően állapítják meg.

2. Németország felhatalmazást kap arra, hogy olyan technikai-katonai anyagokat és eszközöket termeljen, amelyek mennyisége vagy típusa nem haladhatja túl a német békeszerződésben megállapított fegyveres erő számára szükséges kereteket.

NÉMETORSZAG ES AZ EGYESÜLT NEMZETEK SZERVEZETE

Azok az államok, amelyek Németországgal megkötötték a békeszerződést, támogatják Németországnak azt a kérését, hogy bocsássák be az Egyesült Nemzetek Szervezetének tagállamai közé.

A NÉMET BEKESZERZŐDÉS KIDOLGOZÁSA ES A BEKEERTEKEZLET ÖSSZEIVASA A NÉMET BEKESZERZŐDÉS KÉRDÉSÉBEN

Az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és a Szovjetunió kormányai között előzetesen létrejött meg egyezségnek megfelelően, a német békeszerződés kidolgozása ügyrendjének keretében:

1. Meg kell bízni a négy hatalom külügyminiszterhelyetteseit, hogy három hónap alatt dolgozzák ki a német békeszerződés tervezetét.

2. Lehetőséget kell nyújtani azoknak a szövetséges államoknak, amelyek fegyveres erővel részt vettek a Németország elleni háborúban, hogy a német békeszerződés kérdésében a békeszerződés tervezet kidolgozása idején kifejezhessék álláspontjukat.

3. Elő kell írni Németország megbízottainak megfelelő részvételét a német békeszerződés kidolgozásának minden szakaszában. Az össznémet ideiglenes kormány megalakításáig a német békeszerződés tervezet kidolgozásában részt vesznek a Kelet- és Nyugat-Németországban létező két kormány képviselői.

Hat hónapon belül, de semmiestre sem később, mint 1954 októberében, össze kell hívni a békeértekezletet a német békeszerződés tervezet megvitatására. Ezen az értekezleten vegyenek részt a megfelelő érdekeltektől államok — valamint Németország megbízottai is.